

NATUURONDERZOEK JULIANALAAN TE DELFT

Vleermuizen

Eindrapport

VERANTWOORDING

Opdrachtgever: Antea Group
Contactpersoon: Dhr. M. Braad
Adres: Postbus 40
4900 AA Oosterhout
Tel: 06 20606920
E-mail: michel.braad@anteagroup.com

Uitvoering: Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V.
Adres: Waaier 64
2451 VW Leimuiden
Tel: 0172 576072
E-mail: algemeen@eco-logisch.com

Projectleider: ing. C.J.M. Groeneveld

Auteur: ing. D. Withagen
Kwaliteitscontrole: ing. C.J.M. Groeneveld

Projectcode: AGVL2101
Status: Definitief
Datum: 12-8-2021

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. werkt volgens de kwaliteitsnormen van het Netwerk Groene Bureaus. Dit netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte. De deskundigen werkende bij Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. voldoen hierdoor aan de volgens het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit gestelde eisen. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is ISO 9001:2015 gecertificeerd.

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is aangesloten op de Nationale Databank Flora en Fauna en heeft daarmee toegang tot de meest volledige natuurgegevens in Nederland.

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding en doel	4
1.2	Wettelijk kader	4
2	Onderzoeksmethodiek.....	5
2.1	Vleermuizen	5
2.1.1	Zomer- en kraamverblijfplaatsen	5
2.1.2	Paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen	5
2.1.3	Winterverblijfplaatsen	5
2.1.4	Vliegroutes en foerageergebieden.....	5
2.2	Overzicht inventarisaties	5
3	Resultaten	7
3.1	Vleermuizen	7
3.1.1	Zomer- en kraamverblijfplaatsen	7
3.1.2	Paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen	7
3.1.3	Winterverblijfplaatsen	7
3.1.4	Vliegroutes en foerageergebieden.....	7
3.2	Beschermde functies projectgebied	8
4	Conclusie	9
	Bijlage 1: Kaart resultaten vleermuizen	10
	Bijlage 2: Foto's nestlocaties en verblijfplaatsen	11

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING EN DOEL

De initiatiefnemer is voornemens een ruimtelijke ontwikkeling uit te voeren in het projectgebied gelegen tussen de Julianalaan, Prins Bernhardlaan en de Michiel de Ruyterweg te Delft (het voormalig Gele Scheikunde-complex).

Uit verkennend onderzoek is gebleken dat het projectgebied mogelijk functies herbergt voor vleermuizen. In opdracht van Antea Group is derhalve een aanvullend vleermuisonderzoek uitgevoerd naar het gebruik van het projectgebied door vleermuizen. Dit rapport bevat de resultaten van het vleermuisonderzoek.

1.2 WETTELIJK KADER

Voor wat betreft de soortbescherming in de Wet natuurbescherming zijn er verschillende beschermingsregimes. Het gaat om soorten die op basis van Europese wetgeving beschermd zijn vanuit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en soorten die nationaal als beschermde soort zijn aangewezen. Middels een provinciale verordening kunnen deze nationaal beschermde soorten worden vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit de wet. De vrijgestelde soorten kunnen verschillen per provincie.

Wanneer er door uitvoering van werkzaamheden sprake is van een overtreding van de verbodsbepalingen uit artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming, is een ontheffing noodzakelijk. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.
2. Er is sprake van een in de wet genoemd belang voor de betreffende soort of soortgroep.
3. Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Ook kan er mogelijk middels een door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode worden gewerkt. Dit is enkel mogelijk indien de handelingen niet van wezenlijke invloed zijn op de aanwezige beschermde soorten.

Alle vleermuizen zijn op Europees niveau beschermd. De verbodsbepalingen voor Europees beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.5 (overige soortgroepen) van de Wet natuurbescherming.

Europees beschermde soorten - Overige soortgroepen (Artikel 3.5 Wet natuurbescherming)

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

2 ONDERZOEKSMETHODIEK

2.1 VLEERMUIZEN

Onderzoek naar vleermuizen is te verdelen in het inventariseren van zomer- en kraamverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen, zwermplaatsen, winterverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied. Per mogelijke functie is er onderzoek verricht conform het Vleermuisprotocol 2021¹. In verband met de omvang en het overzicht in het projectgebied zijn de inventarisaties uitgevoerd in een team van zeven onderzoekers. Inventarisaties die aanvingen vanaf middernacht zijn uitgevoerd in een team van vier onderzoekers.

De inventarisaties met betrekking tot vleermuizen zijn met behulp van een zogenaamde batdetector uitgevoerd. Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. werkt standaard met de Pettersson D240X. Dit apparaat vangt de ultrasone geluiden van vleermuizen op en maakt deze hoorbaar voor het menselijk gehoor. Daarnaast biedt het apparaat de mogelijkheid geluiden op te nemen voor analyse achteraf. Enkele soorten zijn namelijk zeer moeilijk te determineren in het veld en vereisen een controle met behulp van analyse-software.

In paragraaf 2.2 is een overzicht gegeven van de uitgevoerde inventarisaties en de weersomstandigheden. De toegepaste methodiek wordt hier per functie nader toegelicht.

2.1.1 ZOMER- EN KRAAMVERBLIJFPLAATSEN

In de periode 15 mei – 15 juli 2021 is het projectgebied onderzocht op de aanwezigheid van zomer- en kraamverblijfplaatsen van vleermuizen. Deze inventarisatie bestaat uit drie ronden, waarvan er één in de vroege ochtend vanaf circa twee uur voor zonsopkomst is uitgevoerd. De overige twee rondes hebben 's avonds plaatsgevonden vanaf zonsondergang.

2.1.2 PAARVERBLIJFPLAATSEN EN ZWERMPLAATSEN

In de periode 15 augustus – 1 oktober 2020 zijn twee inventarisaties van twee uur uitgevoerd, teneinde paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen vast te stellen dan wel uit te sluiten. Hiervan is één ronde gecombineerd uitgevoerd met het onderzoek naar zwermende dieren in het kader van massawinterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

2.1.3 WINTERVERBLIJFPLAATSEN

In de periode 1 augustus – 10 september 2020 is het projectgebied onderzocht op zwermende dieren in het kader van massawinterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Deze inventarisatie bestaat uit twee ronden van twee uur vanaf middernacht. Hiervan is één ronde gecombineerd uitgevoerd met het onderzoek naar paarverblijven van vleermuizen.

Daarnaast zijn potentiële winterverblijfplaatsen in pandig onderzocht op 16 december 2020.

2.1.4 VLEGROUTES EN FOERAGEERGEBIEDEN

De inventarisaties naar vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen zijn simultaan met de overige vleermuisinventarisaties uitgevoerd. Hierbij zijn de aanwezige vliegroutes en/of foerageergebieden op kaart ingetekend.

2.2 OVERZICHT INVENTARISATIES

In tabel 1 is een overzicht gegeven van de data en weersomstandigheden van het vleermuisonderzoek. De inventarisaties zijn uitgevoerd door ing. B. Albers, ing. S. Bik, F. Emmen, ing. S.T.J. Kuip, ing. D. Kleij, J. de Pee, B.O.C.M. van Pinxteren MSc., ing. V.B. Pol, K.C.D. Ozturk MSc., ing. P.J. Schep, S. van Vliet, Y.A. Quist, ing. O. de Waal en ing. F. van Wegen.

¹ Vleermuisvakbureau Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2020). Vleermuisprotocol 2021, oktober 2020.

Tabel 1: Overzicht inventarisaties

Datum	Tijd	Hoofdgroep	Activiteit	Weersomstandigheden
05-08-2020	00:00 – 02:00	Vleermuizen	Wintervblijven (zwermgedrag)	Licht bewolkt, windkracht 3, 17 °C
20-08-2020	00:00 – 02:00	Vleermuizen	Paarverblijven en zwermplaatsen Wintervblijven (zwermgedrag)	Geheel bewolkt, windkracht 3, 21 °C
08-09-2020	05:06 – 07:06	Vleermuizen	Paarverblijven en zwermplaatsen	Geheel bewolkt, windkracht 3, 18 °C
16-12-2020	09:00 – 13:00	Vleermuizen	Wintervblijven (inpandig)	Geheel bewolkt, windkracht 3, 7 °C
17-05-2021	21:33 – 23:33	Vleermuizen	Zomer- en kraamverblijfplaatsen	Vrijwel geheel bewolkt, windkracht 3, 12 °C
18-05-2021	03:43 – 05:43	Vleermuizen	Zomer- en kraamverblijfplaatsen	Half tot zwaar bewolkt, windkracht 3, 11 °C
15-06-2021	22:04 – 00:04	Vleermuizen	Zomer- en kraamverblijfplaatsen	Vrijwel geheel bewolkt, windkracht 2, 16 °C

3 RESULTATEN

3.1 VLEERMUIZEN

Binnen het projectgebied zijn de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en de ruige dwergvleermuis waargenomen. Per onderzochte functie wordt het gebruik van het projectgebied nader toegelicht. In bijlage 1 zijn de resultaten van het onderzoek op kaart weergegeven.

3.1.1 ZOMER- EN KRAAMVERBLIJFPLAATSEN

In het projectgebied is tijdens het onderzoek een kraamkolonie van de gewone dwergvleermuis vastgesteld met ten minste 40 individuen. Deze kraamkolonie huist in twee verschillende kraamverblijfplaatsen binnen het projectgebied. De kraamverblijfplaatsen bevinden zich beiden aan de noordwestgevel aan de Julianalaan, onder de dakrand (bijlage 2, afbeelding 1 en 2).

Tijdens het onderzoek zijn drie zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vastgesteld. Eén van de zomerverblijfplaatsen bevindt zich in de bebouwing aan de Prins Bernhardlaan 5B. De zomerverblijfplaats met één individu bevindt zich hier in de noordwesthoek van het gebouw (afbeelding 3). Een tweede zomerverblijfplaats met één individu van de gewone dwergvleermuis bevindt zich bij Prins Bernhardlaan 6. De zomerverblijfplaats is hier aanwezig aan de zuidgevel bij de onderdoorgang, bij het westelijke deel van het witte boeiboord, bovenaan de regenpijp (afbeelding 4). De laatste zomerverblijfplaats is aanwezig in het meest zuidoostelijk gelegen deel van het projectgebied, aan de oostgevel van de bebouwing aan de Michiel de Ruyterweg. Hier bevindt de zomerverblijfplaats met één individu zich onder het witte boeiboord bij de zuidoosthoek van de bebouwing (afbeelding 5).

Tijdens het onderzoek naar zomer- en kraamverblijfplaatsen zijn in het projectgebied verschillende foeragerende en passerende individuen van de gewone dwergvleermuis waargenomen. In het projectgebied is een passerende ruige dwergvleermuis waargenomen en enkele passerende individuen van de laatvlieger. In de directe omgeving van het projectgebied zijn enkele foeragerende individuen van de laatvlieger aangetroffen.

3.1.2 PAARVERBLIJFPLAATSEN EN ZWERMPLAATSEN

In het projectgebied zijn vier paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vastgesteld. Een paarverblijfplaats met één individu is aanwezig aan de noordwestgevel aan de Julianalaan. De paarverblijfplaats bevindt zich hier ter hoogte van het derde raam op de eerste verdieping, vanaf het noorden geteld (afbeelding 6). De tweede paarverblijfplaats bevindt zich bij Prins Bernhardlaan 6. De paarverblijfplaats is hier aanwezig aan de zuidgevel bij de onderdoorgang, bij het oostelijke deel van het witte boeiboord, naast de regenpijp. De twee overige paarverblijfplaatsen bevinden zich op dezelfde locatie als twee van de zomerverblijfplaatsen.

Tijdens het onderzoek naar paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen zijn verschillende foeragerende en passerende individuen van de gewone dwergvleermuis waargenomen. In de directe omgeving van het projectgebied is een passerend individu van de rosse vleermuis waargenomen.

3.1.3 WINTERVERBLIJFPLAATSEN

In het projectgebied zijn geen zwermplaatsen van vleermuizen aangetroffen die duiden op een massawinterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis. Tijdens de in pandige inspectie zijn eveneens geen individuen van vleermuizen vastgesteld binnen de bebouwing van het projectgebied.

3.1.4 Vliegroutes en foerageergebieden

Gedurende het onderzoek zijn verschillende foeragerende individuen van de gewone dwergvleermuis waargenomen in het projectgebied. De foeragerende individuen bevinden zich rondom de groenstructuren binnen het projectgebied. In de directe omgeving van het projectgebied zijn eveneens foeragerende individuen van de gewone dwergvleermuis waargenomen. In de directe omgeving van het projectgebied zijn voldoende groenstructuren aanwezig. Het foerageergebied van de gewone dwergvleermuis binnen het projectgebied is derhalve geen essentieel onderdeel van het leefgebied.

In het projectgebied zijn verschillende passerende individuen van de gewone dwergvleermuis, één passerend individu van de ruige dwergvleermuis en enkele passerende individuen van de laatvlieger waargenomen. In het

projectgebied is een vliegroute van 42 individuen van de gewone dwergvleermuis vastgesteld. De vliegroute loopt vanaf de noordwestgevel van de bebouwing aan de Julianalaan. De individuen vlogen door het projectgebied richting de watergang en groenstructuren ten zuiden van het projectgebied. De vliegroute is van essentieel belang voor de vastgestelde kraamkolonie in het projectgebied.

3.2 BESCHERMDE FUNCTIES PROJECTGEBIED

Het projectgebied bevat elementen welke worden benut door beschermde soorten. In tabel 2 is weergegeven welke beschermde functies zijn aangetroffen in het projectgebied.

Tabel 2: Beschermde functies

Wet natuurbescherming	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Functie
Artikel 3.5, HR IV	Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Foerageergebied (<i>niet essentieel</i>) Kraamverblijfplaats Paarverblijfplaats Vliegroute (<i>essentieel</i>) Zomerverblijfplaats

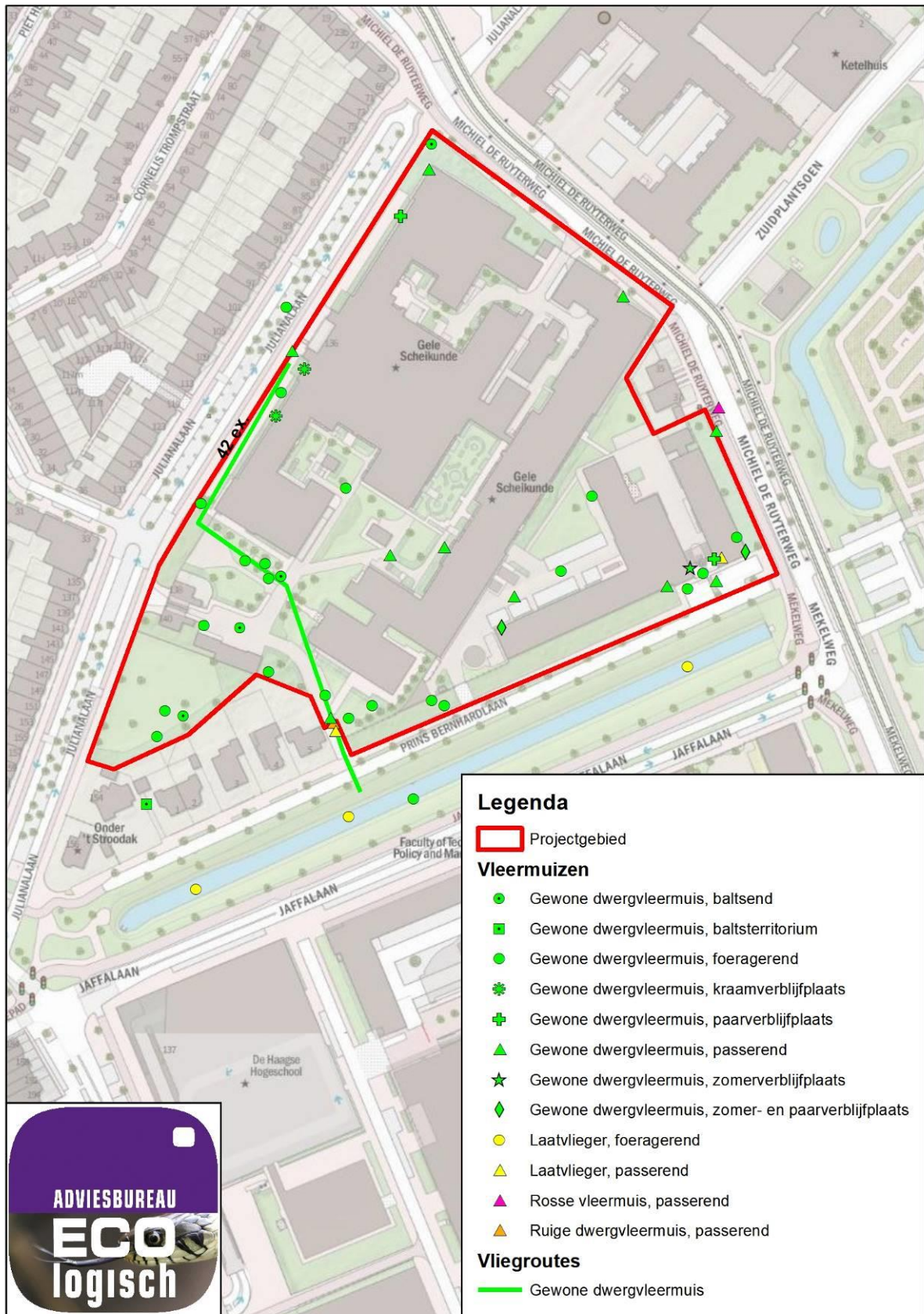
4 CONCLUSIE

Binnen het projectgebied zijn twee kraamverblijfplaatsen van één kraamkolonie van de gewone dwergvleermuis vastgesteld. In het projectgebied is een zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aangetroffen en twee paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Daarnaast zijn twee verblijfplaatsen vastgesteld die als zomer- en paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis fungeren. In het projectgebied zijn geen massawinterverblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen.

In het projectgebied zijn verschillende foeragerende en passerende individuen van de gewone dwergvleermuis waargenomen. Het foerageergebied van de gewone dwergvleermuis betreft geen essentieel foerageergebied, aangezien voldoende alternatieven in de omgeving aanwezig zijn. Er is een vliegroute van 42 individuen van de gewone dwergvleermuis aanwezig in het projectgebied. De vastgestelde vliegroute is van essentieel belang voor de kraamkolonie van de gewone dwergvleermuis.

In het projectgebied is een passerend individu van de ruige dwergvleermuis waargenomen en enkele passerende individuen van de laatvlieger. In de directe omgeving van het projectgebied zijn foeragerende individuen van de laatvlieger en een passerend individu van de rosse vleermuis waargenomen.

Bijlage 1: Kaart resultaten vleermuizen

Bijlage 2: Foto's nestlocaties en verblijfplaatsen

Afbeelding 1: Kraamverblijfplaats Julianalaan

Afbeelding 2: Kraamverblijfplaats Julianalaan

Afbeelding 3: Zomer- en paarverblijfplaats Prins Bernhardlaan

Afbeelding 4: Zomerverblijfplaats bij onderdoorgang

Afbeelding 5: Zomer- en paarverblijfplaats Michiel de Ruyterweg

Afbeelding 6: Paarverblijfplaats Julianalaan